

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 1717

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ: 1) Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
2) Υπουργείο Οικονομικών
Γρ. Νομ. και Κοιν. Θεμάτων
yp.synf.b@minfin.gr
3) Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γρ. Νομ. και Κοιν. Θεμάτων
vouli1@prv.ypeka.gr
4) Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ρεθύμνου
E-mail: erker@otenet.gr

ΘΕΜΑ: Αιτήματα Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Ρεθύμνου για τα θέματα που απασχολούν εργαζόμενους και συνταξιούχους.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 794/21-12-2022 ΑΝΑΦΟΡΑ.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη το από 795/15-12-2022 υπόμνημα του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Ρεθύμνου όπου διατυπώνονται θέσεις και προτάσεις για τα προβλήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Ως προς το ύψος των μισθών.

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4172/2013 (Α' 167), το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου καθορίζεται, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας, των τιμών και της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας, των εισοδημάτων και μισθών.

Επίσης, με την παράγραφο 4.α. του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι :«Για τον ορισμό του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου διεξάγεται διαβούλευση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της Κυβέρνησης με την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη, εξειδικευμένων επιστημονικών, ερευνητικών και συναφών φορέων και εμπειρογνομόνων, σε θέματα οικονομίας και ιδίως οικονομίας της εργασίας, κοινωνικής πολιτικής καθώς και εργασιακών σχέσεων και το συντονισμό από επιτροπή, που ορίζεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου».

Επιπλέον, με την παρ. 4β.αα του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι στη διαβούλευση μετέχουν εκ μέρους των εργαζομένων όλης της χώρας, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) και λοιπές δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κλαδικές ή

ομοιοεπαγγελματικές που εκπροσωπούν εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες προτείνονται από τη Γ.Σ.Ε.Ε. και καλούνται από την Επιτροπή Συντονισμού της διαβούλευσης.

Η εν λόγω διαδικασία ξεκίνησε για πρώτη φορά τον Σεπτέμβριο του 2018 και ολοκληρώθηκε με την έκδοση της αριθ. 4241/127/30.1.2019 Υ.Α. (Β' 173), βάσει της οποίας καθορίστηκαν από 1.2.2019 ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση.

Με τον ίδιο τρόπο καθορίστηκε, με τις διατάξεις της αριθ. 107675/2021 Υ.Α. (Β' 6263), από 1 Ιανουαρίου 2022 ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, επίσης χωρίς ηλικιακή διάκριση.

Ήδη από 1η Μαΐου 2022, ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο, σύμφωνα με την αριθ. 38866/21.4.2022 Υ.Α. (Β' 2030), έχουν ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα επτακόσια δεκατρία ευρώ (713,00 €).

β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα τριανταένα ευρώ και ογδόντα πέντε λεπτά (31,85 €).

Το Σχέδιο του Πορίσματος Διαβούλευσης καθώς και όλες οι εκθέσεις, τα υπομνήματα και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο τεκμηρίωσης που αφορά την πρόσφατη διαδικασία είναι δημοσιευμένα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 103 του ν.4172/2013 (Α' 167) όπως ισχύει. Συγκεκριμένα ο υπερασύνδεσμος στον ιστότοπο του Υπουργείου είναι ο ακόλουθος:

<https://ypergasias.gov.gr/ergasiakes-scheseis/syllogikes-ergasiakes-sxeseis/katotatos-misthos/>

2. Μέτρα στήριξης των θέσεων εργασίας.

Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) αποτελεί το κύριο όργανο της κυβερνητικής πολιτικής για την ενίσχυση της απασχόλησης και της αντιμετώπισης της ανεργίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση. Σε αυτό το πλαίσιο συνιστά αφενός, ως δίκτυο Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ), τη βασική δομή για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (EES) 2020, αφετέρου για δράσεις κοινωνικής προστασίας που σχετίζονται με το ανθρώπινο δυναμικό.

Η κατάρτιση των προγραμμάτων απασχόλησης i. διέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (εθνικό και ενωσιακό), ii. εξαρτάται από τους διαθέσιμους πόρους, και iii. αποσκοπεί στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και δεν υποκαθιστά τις ήδη υπάρχουσες θέσεις εργασίας των δικαιούχων επιχειρήσεων οι οποίες εντάσσονται στα προγράμματα.

Τα προγράμματα απασχόλησης για τα οποία μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονική αίτηση είναι αναρτημένα και στη διαδικτυακή πύλη της Δ.ΥΠ.Α. (www.dypa.gov.gr) και είναι τα ακόλουθα:

- Πρόγραμμα απασχόλησης 10.000 μακροχρόνια ανέργων ηλικίας 45 ετών και άνω, σε περιοχές θύλακες υψηλής ανεργίας -Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ).
- Πρόγραμμα προεργασίας για 10.000 ανέργους νέους, ηλικίας 18-30 ετών- Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) .
- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 3.000 ανέργων που ανήκουν σε δύσκολα εξυπηρετήσιμους πληθυσμούς και 7.000 ανέργων που αντιμετωπίζουν εμπόδια

στην ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας- Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ).

- Πρόγραμμα επιχορήγησης για την απασχόληση 8.500 μακροχρόνια ανέργων, ηλικίας 55-67 ετών σε α) κάθε είδους Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), β) επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμούς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός επαναοριοθετήθηκε με βάση το άρθρο 51 του Ν. 1892/1990 (Α' 101), που ασκούν τακτικά οικονομική δραστηριότητα και γ) επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού (Δήμων και Περιφερειών) του Ν. 3852/2010, που ασκούν τακτικά οικονομική δραστηριότητα.
- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων και γενικά εργοδοτών για την απασχόληση και κατάρτιση 9.200 δικαιούχων «επιταγής επανένταξης στην αγορά εργασίας».

Σημειώνεται ότι, εντός του επόμενου τριμήνου, πρόκειται να προκηρυχθούν τα ακόλουθα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω ΕΣΠΑ (ΕΚΤ ή/και το ΕΠΑνΕΚ):

- Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής εμπειρίας για 3.900 άνεργους νέους ηλικίας έως 29 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία.
- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών ηλικίας 20 έως 44 ετών, που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες όπως οι Ρομά.

Επίσης, είναι υπό σχεδιασμό τα κάτωθι προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ):

- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 5.000 ανέργων στους τομείς της πράσινης οικονομίας, με έμφαση στις γυναίκες.
- Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα αναβάθμισης δεξιοτήτων/επανεπιδόησης και βραχυπρόθεσμης απασχόλησης για άνεργους 25-45 ετών
- Πιλοτικές δράσεις στο πλαίσιο κατάρτισης Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης ανοιχτού τύπου σε τέσσερις πόλεις.

3.Ως προς τα μέτρα στέγασης.

α. Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, μέσω του ν. 4921/2022, αναλαμβάνει πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση της νέας στρατηγικής κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής στη χώρα μας. Με ενισχυμένες αρμοδιότητες και νέα διαθέσιμα εργαλεία κοινωνικής και αναπτυξιακής προσέγγισης, που επιτρέπουν, μεταξύ άλλων, την αξιοποίηση της «αδρανούς» ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου, καλείται να υλοποιήσει προγράμματα, όπως αυτά εξειδικεύονται στο Ν.5006/2022, σκοπός των οποίων είναι η αποτελεσματική στήριξη των νέων και ειδικά των νέων ζευγαριών ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγη, είτε σε επίπεδο μίσθωσης (μέσω προσφοράς ελεγχόμενου μισθώματος), είτε κυριότητας (rent to own, χαμηλότοκα ή άτοκα στεγαστικά δάνεια).

Η Δ.ΥΠ.Α., ως καθολικός διάδοχος του καταργηθέντος Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, έχει υπεισέλθει σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ως άνω Οργανισμού. Τόσο με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν.4144/2013 αλλά κυρίως με αυτές της περ. στ της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.4921/2022 προβλέπεται ότι στους σκοπούς της περιλαμβάνεται *"Η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για το εργατικό δυναμικό και τις οικογένειες αυτού, καθώς και για τους νέους της χώρας εν γένει ή άλλες ειδικότερες κατηγορίες που προβλέπονται κάθε φορά από τον νόμο, αναφορικά με τη στεγαστική τους συνδρομή και προστασία και τις λοιπές μορφές ενίσχυσης αυτών όπως χορήγηση επιδομάτων, επιδοτήσεων, χρηματοδοτήσεων ή άλλων παροχών και προγραμμάτων".*

Επιπλέον, στον Οργανισμό του πρώην ΟΑΕΔ (Π.Δ. 11/2022-ΦΕΚ Α' 25), προβλέπεται ότι μεταξύ των οργανικών μονάδων του Φορέα περιλαμβάνεται η *Διεύθυνση Ακίνητης Περιουσίας και Στεγαστικής Συνδρομής-Γ1*, που αποτελεί την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία της Δ.ΥΠ.Α. πλέον, για την υποστήριξη εφαρμογής της πολιτικής για την στεγαστική συνδρομή και προστασία των δικαιούχων.

Επιπρόσθετα, στην κατεύθυνση αντιμετώπισης της *στρέβλωσης της αγοράς κατοικίας* των τελευταίων ετών, με σκοπό τη δημιουργία αποθέματος κατοικιών προσιτών οικονομικά για την εξυπηρέτηση των δικαιούχων, παράλληλα με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, σχετικές είναι οι προβλέψεις των άρθρων 43 και 44 του ν.4921/2022 που αφορούν συγκεκριμένα:

- στην αξιοποίηση ακινήτων της Δ.ΥΠ.Α. μέσω εκμίσθωσης με σκοπό τον προσπορισμό εσόδων που θα ενισχύσουν τις πολιτικές αρμοδιότητάς της για την ενίσχυση του εργατικού δυναμικού,
- στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση των ακινήτων της και με άλλες μορφές συμπράξεων με ιδιώτες και ιδίως, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στους νόμους 3889/2005 (Α' 232) και 4413/2016 (Α' 148),
- στη δυνατότητα απόκτησης από τη Δ.ΥΠ.Α. αδόμητων και δομημένων ακινήτων που είναι απαραίτητα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και την επίτευξη των σκοπών της, ιδίως στη δυνατότητα να συμπράττει με δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για την ανέγερση ακινήτων, με σκοπό την προώθηση των δημοσίων πολιτικών σχετικά με την στεγαστική προστασία του εργατικού δυναμικού και των οικογενειών αυτού.

Εξάλλου, με τον πρόσφατα ψηφισθέντα νόμο 5006/2022 (Α' 239), μεταξύ άλλων:

α) θεσπίζεται το πρόγραμμα «Σπίτι μου», με αντικείμενο τη χορήγηση χαμηλότοκων ή άτοκων δανείων από πιστωτικά ιδρύματα σε νέα άτομα ή νέα ζευγάρια, με σκοπό την απόκτηση πρώτης κατοικίας με συμμετοχή της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης στη χρηματοδότηση των δανείων, β) ορίζεται η έννοια της *κοινωνικής αντιπαροχής*, που αποτελεί μία νέα μορφή σύμπραξης μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, με ειδικό αντικείμενο την οικοδόμηση αδόμητων ακινήτων που ανήκουν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, χωρίς κόστος για τον φορέα και τη διάθεση των οριζόντιων ανεγερθησόμενων ιδιοκτησιών με ελεγχόμενο μίσθωμα (μετά το πέρας του χρόνου εκμετάλλευσης ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει το ακίνητο στον ιδιοκτήτη φορέα).

Επίσης η Δ.ΥΠ.Α., ως ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας, με διαχείριση χαρτοφυλακίου αδόμητων γεωτεμαχίων άνω των 4.000 στρεμμάτων ανά την επικράτεια, καλείται να διαδραματίσει πρωτεύοντα ουσιαστικό ρόλο στην εφαρμογή της πολιτικής Στεγαστικής Συνδρομής και Προστασίας των δικαιούχων.

β. Επιπλέον πολιτικές του Υπουργείου, που στόχο έχουν να ενισχύσουν τη δυνατότητα των ευάλωτων νοικοκυριών να ανταποκριθούν στο κόστος κάλυψης της δαπάνης ενοικίου για την α' κατοικία τους.

Υλοποιούμενα προγράμματα

ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

Από τον Μάρτιο του 2019, βάσει της αριθ. 10747/256/6-3-2019 (792 Β') ΚΥΑ, έχει ξεκινήσει η υλοποίηση του Επιδόματος Στέγασης. Το εν λόγω επίδομα δίνεται σε νοικοκυριά που μισθώνουν την πρώτη κατοικία τους και πληρούν αθροιστικά, εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, καθώς και κριτήρια διαμονής, κατόπιν υποβολής αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος. Η διάρκεια ισχύος της αίτησης είναι έξι μήνες και στη συνέχεια το νοικοκυριό δύναται να επανυποβάλει αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα.

ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΣΤΕΓΟΥΣ

Το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους», το οποίο εμπνέεται από την προσέγγιση housing first και αποσκοπεί στην ενίσχυση της δυνατότητας κοινωνικής επανένταξης ατόμων και οικογενειών που διαβιούν σε συνθήκες αστεγίας θεσμοθετήθηκε με το αρ. 15 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235 Α'), ως πάγια πολιτική του κράτους για την καταπολέμηση της αστεγίας. Το πρόγραμμα θα προκηρύσσεται ανά διετία με στόχο την ένταξη σε αυτό 600 νοικοκυριών/800 ωφελουμένων και προϋπολογισμό 10.000.000,00€.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις πυλώνες:

- Επιδότηση ενοικίου για διάστημα 24 μηνών, καθώς και κάλυψη δαπανών για οικοσκευή και λοιπές λειτουργικές ανάγκες του νοικοκυριού.
- Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες, μεταξύ άλλων το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και το επίδομα στέγασης.
- Υπηρεσίες ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία, μεταξύ άλλων, επιδότηση εργασίας, κάλυψη μη μισθολογικού κόστους, επιδότηση για δημιουργία επιχείρησης κτλ.

Νέες Δράσεις

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ/ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΙΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Έχει προγραμματιστεί για ένταξη στη νέα προγραμματική περίοδο του Ταμείου Ανάκαμψης πιλοτικό πρόγραμμα με τίτλο «Δημιουργία δικτύου κοινωνικής/οικονομικά προσιτής κατοικίας». Στοχεύει στην πρόληψη και αντιμετώπιση του στεγαστικού αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού που απειλούνται ή βιώνουν έλλειψη στέγης μέσω της ένταξης μέρους του αδρανούς ιδιωτικού και δημόσιου στεγαστικού αποθέματος σε ένα σχήμα οικονομικά προσιτής ενοικιαζόμενης κατοικίας.

Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 1.000.000€ για 100 διαμερίσματα, (10.000€ επιδότηση επισκευών ή και ενεργειακής αναβάθμισης/διαμέρισμα για 70 διαμερίσματα στο Δήμο Αθηναίων και 30 διαμερίσματα στο Δήμο Θεσσαλονίκης).

Σε συνέχεια του ανωτέρω πιλοτικού προγράμματος, έχει υποβληθεί πρόταση για ένταξη στη νέα προγραμματική Περίοδο ΕΣΠΑ δράσης για τη Δημιουργία δικτύου κοινωνικής/ οικονομικά προσιτής κατοικίας στα μεγάλα αστικά κέντρα ("Social housing for the most vulnerable groups"). Βάσει των οριζόμενων στην πρόταση, το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε επίπεδο Δήμων μέσω της λειτουργίας γραφείων κοινωνικής μίσθωσης και θα στοχεύει στην ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση μέρους του αδρανούς αποθέματος κατοικιών και τη διάθεση αυτών με συμβόλαιο μακροχρόνιας μίσθωσης, με χαμηλό ενοίκιο για τη στέγαση ευάλωτων ομάδων.

Ειδικότερα, μέσω του προγράμματος θα χρηματοδοτηθεί:

Το κόστος ανακαίνισης κατοικιών ύψους 10.000€ μεσοσταθμικά για κάθε ακίνητο, με αντάλλαγμα τη διάθεση των ακινήτων στους Δήμους για σύναψη συμβολαίων μακροχρόνιας μίσθωσης με χαμηλότερη τιμή ενοικίου για ευάλωτες ομάδες. Θα παρέχεται, επίσης, εγγύηση καταβολής ενοικίου μέσω της ένταξης των ωφελομένων σε προγράμματα στεγαστικής συνδρομής.

Η λειτουργία 60 Γραφείων Κοινωνικής Μίσθωσης στους Δήμους μεγάλων αστικών κέντρων στελεχωμένα με εξειδικευμένο προσωπικό, τα οποία θα αναλάβουν τη διαδικασία ένταξης και διαχείρισης των προς διάθεση ακινήτων, την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής και διαμεσολάβησης μεταξύ ιδιοκτητών και ωφελομένων και τις δράσεις ευαισθητοποίησης στην κοινότητα. Ο συνολικός προϋπολογισμός εκτιμάται ότι θα ανέλθει στα 50 εκατ. €.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΥΨΗ

Θεσπίστηκε το πρόγραμμα «Κάλυψη» με το οποίο επιδιώκεται η αξιοποίηση του υφιστάμενου αποθέματος διαμερισμάτων του προγράμματος ΕΣΤΙΑ για την υλοποίηση προγράμματος κοινωνικής κατοικίας. Στόχος του προγράμματος είναι η διάθεση τουλάχιστον 1.000 ιδιωτικών κατοικιών ως κοινωνικές κατοικίες σε νέους ηλικίας 25-39 ετών, δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, χωρίς ιδιόκτητη πρώτη κατοικία. Η επιλογή των ωφελομένων θα γίνει με αντικειμενικά κριτήρια με προτεραιότητα σε άτομα με αναπηρία, μονογονεϊκές οικογένειες, τρίτεκνους και πολύτεκνους. Το πρόγραμμα θα καλύπτει το κόστος μίσθωσης της κατοικίας για διάστημα τριών ετών και τυχόν δαπάνες επισκευών, όπου απαιτείται. Το συνολικό κόστος θα ανέλθει σε 21,5 εκατομμύρια ευρώ.

4. Ως προς την επιδότηση ανεργίας των εποχικά εργαζόμενων.

α. Η τακτική επιδότηση λόγω ανεργίας χορηγείται βάσει της κείμενης νομοθεσίας σε όλους τους ασφαλισμένους του τουριστικού - επισιτιστικού κλάδου και στους λοιπούς εποχικούς, υπό τις βασικές προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων, της πραγματοποίησης τουλάχιστον 100 ημερών εργασίας στην ασφάλιση του κλάδου ανεργίας το τελευταίο 12μηνο που προηγείται της λύσης της εργασιακής σχέσης σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1545/85, όπως ισχύει ή εφόσον πρόκειται για ανέργους που επιδοτούνται για πρώτη φορά, της πραγματοποίησης των παραπάνω ημερών εργασίας και επιπλέον 80 ημερομισθίων κατ' έτος στα αμέσως προηγούμενα από την έναρξη της επιδότησης 2 έτη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1545/85.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 6 του παραπάνω νόμου, όπως ισχύει, οι ασφαλισμένοι του τουριστικού επισιτιστικού κλάδου που συγκεντρώνουν:

1) 100-149 ημέρες ασφάλισης στο κρίσιμο διάστημα της παρ. 2β του άρθρ. 4 του ν. 1545/85, όπως ισχύει, δικαιούνται τακτικής επιδότησης ανεργίας για 80 ημέρες ανεξαρτήτως του περιορισμού της μη υπέρβασης των 400 ημερησίων επιδομάτων κατά την τελευταία πριν από την επιδότηση τετραετία της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3986/2011, ο οποίος ισχύει για όλους τους κοινούς ανέργους

2) 150 έως 230 ημέρες ασφάλισης, επιδοτούνται είτε για 80 ημέρες είτε από 5 έως 10 μήνες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1545/85, όπως ισχύουν, και του άρθρου 37 του ν. 1892/1990, αναλόγως του ακριβούς αριθμού ημερών που πραγματοποίησαν κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα και τον περιορισμό της μη υπέρβασης των 400 ημερησίων επιδομάτων κατά την τελευταία 4ετία, με αμετάκλητη δήλωσή τους ως προς την επιλογή της διάρκειας της επιδότησής τους.

Οι ασφαλισμένοι που στο κρίσιμο χρονικό διάστημα συγκεντρώνουν άνω των 230 ημερών, επιδοτούνται ως και οι κοινοί άνεργοι από 10 έως 12 μήνες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 1892/1990.

β. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 1836/89, όπως ισχύει, οι μισθωτοί του τουριστικού - εποχικού κλάδου δικαιούνται ειδικό εποχικό βοήθημα, καταβαλλόμενο κατά την περίοδο από 10.09 έως 30.11 εκάστου έτους, εφόσον δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις τακτικής επιδότησης ανεργίας και έχουν πραγματοποιήσει, όπως ορίζεται στην αριθ. 30659/89 ΥΑ, το προηγούμενο της καταβολής έτος τουλάχιστον 75 ημερομίσθια και όχι περισσότερα από 50 κατά την περίοδο από 01.10 έως 31.12.

Από τις προεκτεθείσες διατάξεις προκύπτει ότι για τους ασφαλισμένους του τουριστικού - επισιτιστικού κλάδου έχει ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων ιδιοτεροτήτων της απασχόλησής τους, καθώς - με βάση τον αριθμό των ημερών ασφάλισής τους - είτε μπορούν να επιδοτούνται κάθε χρόνο για 80 ημέρες (χωρίς να εντάσσονται στον περιορισμό χορήγησης συγκεκριμένου αριθμού ημερησίων επιδομάτων κατά την τελευταία τετραετία, ως και οι κοινοί άνεργοι) είτε να λαμβάνουν επιδότηση διάρκειας από 5 έως 12 μήνες (όπως ακριβώς και οι κοινοί άνεργοι), ενώ πέραν της δυνατότητας τακτικής επιδότησης ανεργίας, στην περίπτωση μη πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησής της, μπορεί να χορηγηθεί το ειδικό εποχικό επίδομα.

Είναι ευνόητο ότι οποιαδήποτε διαφοροποίηση στις προϋποθέσεις και στη διάρκεια επιδότησης σε σχέση με τα ως άνω, προϋποθέτει νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, που θα δημιουργήσουν πρόσθετη δαπάνη, η οποία δεν μπορεί να εκτιμηθεί.

5. Ως προς την ενίσχυση του ΣΕΠΕ.

α. Η Επιθεώρηση Εργασίας ξεκίνησε την λειτουργία της ως Ανεξάρτητη Αρχή στις 19.07.2022 με την έκδοση της αριθ. 67759/18-7-2022 (Β' 3795) απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Σκοπός του εγχειρήματος είναι η αναδιοργάνωση και ο ουσιαστικός

εκσυγχρονισμός των υπηρεσιακών μονάδων της Επιθεώρησης Εργασίας με στόχο την επίτευξη αποτελεσματικών, ορθολογικών, οργανωτικών δομών προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων. Απώτερος στόχος της όλης προσπάθειας είναι η ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας των υπηρεσιακών μονάδων της Επιθεώρησης Εργασίας, με αποτέλεσμα την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, η οποία συνίσταται στην παροχή σε αυτόν ποιοτικότερων υπηρεσιών και στην αύξηση τόσο του βαθμού ικανοποίησης των αναγκών του, όσο και της εμπιστοσύνης προς τη διοίκηση.

Επιπλέον, προσδοκώμενα αποτελέσματα είναι η καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και ιδίως του ανθρώπινου δυναμικού της.

Σε κάθε περίπτωση, κύριο μέλημα της ως άνω Αρχής, το οποίο υλοποιήθηκε με την έκδοση του Οργανισμού της Επιθεώρησης Εργασίας (αρ. 510148/17-11-2022 απόφαση του Διοικητή της και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών Β' 5937), είναι η διασφάλιση της αδιάλειπτης, έγκαιρης και αποτελεσματικής λειτουργικής της παρουσίας σε όλη τη γεωγραφική-διοικητική επικράτεια της χώρας, για την προάσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων.

β. Όσον αφορά ειδικότερα σε θέματα στελέχωσης και οργάνωσης της Επιθεώρησης Εργασίας στο νομό Ρεθύμνου, σημειώνεται ότι στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Ρεθύμνου προβλέπονται πέντε (5) οργανικές θέσεις εκ των οποίων τέσσερις (4) θέσεις Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων και μία (1) θέση γραμματειακής υποστήριξης. Σήμερα στο Τμήμα υπηρετούν ένας (1) Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων και ένας υπάλληλος γραμματειακής υποστήριξης, ενώ αναμένεται να διοριστεί ένας (1) Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων από την προκήρυξη 3Κ/2019 του ΑΣΕΠ. Επίσης, έχει δοθεί προς κάλυψη μέσω των διαδικασιών προσλήψεων του ΑΣΕΠ μία (1) θέση μόνιμου προσωπικού, κατηγορίας ΠΕ και μία (1) θέση μόνιμου προσωπικού, κατηγορίας ΤΕ, για τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων έτους 2021 και 2022 αντίστοιχα.

Για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, η κατά τόπο αρμοδιότητα της Π.Ε. Ρεθύμνου ανήκει στο Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΑΥΕ) Χανίων, όπου προβλέπονται επτά (7) οργανικές θέσεις και υπηρετούν έξι (6) Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Σημειώνεται πάντως ότι το ελεγκτικό έργο των Τμημάτων Επιθεώρησης Εργασίας όλης της χώρας ενισχύεται και με την αποστολή κλιμακίων Ειδικών Επιθεωρητών Εργασίας, μετά από εντολή του Διοικητή της Αρχής.

Επισημαίνεται ακόμα ότι κατά το έτος 2022 (και έως τις 27/12/2022) διενεργήθηκαν συνολικά στον Νομό Ρεθύμνου από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Εργασιακών Σχέσεων 179 έλεγχοι και επιβλήθηκαν 53 πράξεις επιβολής προστίμων, συνολικού ύψους 162.900€. Κατά το έτος 2021, διενεργήθηκαν αντίστοιχα από τις αρμόδιες υπηρεσίες στον Νομό Ρεθύμνου, συνολικά 184 έλεγχοι και επιβλήθηκαν 44 πράξεις επιβολής προστίμων, συνολικού ύψους 102.500 €.

Όσον αφορά σε θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, από το αρμόδιο Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Χανίων, διενεργούνται σε εβδομαδιαία βάση προγραμματισμένοι έλεγχοι και υπάρχει άμεση ανταπόκριση σε όλα τα εργατικά ατυχήματα και στις καταγγελίες που δηλώνονται στην υπηρεσία ΑΥΕ. Συγκεκριμένα, κατά το έτος 2022, για την περιοχή του Ρεθύμνου, διερευνήθηκαν 60 εργατικά ατυχήματα και 6 καταγγελίες.

6. Όσον αφορά την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

α. Οι γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, περιέχονται στον Κώδικα Νόμων για την Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.3850/2010 (84 Α') και εφαρμόζονται στη χώρα μας, εφόσον δεν ορίζεται αλλιώς, σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας περιλαμβανομένων των ασκούμενων και μαθητευόμενων (άρθρα 2

και 3). Βασικό χαρακτηριστικό του ΚΝΥΑΕ είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και (όπου προβλέπεται) Ιατρού Εργασίας, (άρθρο 8 παρ. 1 και 2). Επισημαίνεται ότι τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων (άρθρο 42 παρ. 10).

Πάντως η επίβλεψη και ο έλεγχος εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εργασία έργο της κατά τόπο αρμόδιας υπηρεσίας της Επιθεώρησης Εργασίας.

β. Με την ψήφιση του ν.4808/2021 (101 Α') και την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 187 «Για το πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία» (2006)», θεσπίστηκε για πρώτη φορά στη χώρα μας η υποχρέωση για εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής, καθώς και ετήσιου Εθνικού Προγράμματος, για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία. Με την αριθ. 73066/17.08.2022 (4359 Β') απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εγκρίθηκε η Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2022-2027 η οποία δομήθηκε στη βάση του νέου Στρατηγικού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία 2021-2027. Παράρτημά της αποτελεί το Εθνικό Πρόγραμμα για την παρακολούθηση υλοποίησης των σκοπών προώθησης της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, που περιλαμβάνει συγκεκριμένες νομοθετικές και οργανωτικές επιχειρησιακές δράσεις, όπως μεταξύ άλλων, την επικαιροποίηση και εκσυγχρονισμό του Κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων, την ανάπτυξη σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων για τη βελτίωση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων στη σχετική νομοθεσία, την ενίσχυση των δράσεων διάδοσης της πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την εμπέδωση κουλτούρας πρόληψης, τον επιτελικό συντονισμό των δημόσιων πολιτικών, την αναβάθμιση του κοινωνικού διαλόγου και της συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους, καθώς και την αξιοποίηση συνεργασιών και ενεργοποίηση δικτύων επικοινωνίας με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς (ΕΛΙΝΥΑΕ, τοπική αυτοδιοίκηση, Πανεπιστήμια κλπ).

7. Ως προς την προστασία της συνδικαλιστικής δράσης από κρατικό και εργοδοτικό παρεμβολισμό.

α. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 23 του Συντάγματος: «Το Κράτος λαμβάνει τα προσηκόντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών με αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου».

Περαιτέρω, με το άρθρο 14 του ν.1264/1982 (Α' 79), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4808/2021 (Α' 101) και ισχύει, θεσπίστηκαν διατάξεις για την προστασία και την παροχή διευκολύνσεων κατά την συνδικαλιστική δράση. Συγκεκριμένα, με τις παρ.1 και 2 αυτού καθορίζεται ότι: «1.Τα όργανα του Κράτους έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης άσκησης του δικαιώματος για την ίδρυση και αυτόνομη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

2. Απαγορεύεται στους εργοδότες, σε πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους και σε οποιονδήποτε τρίτο να προβαίνουν σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη που κατατείνει στην παρακώλυση της άσκησης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και ιδιαίτερα:

α) να ασκούν επιρροή στους εργαζομένους, για την ίδρυση ή μη ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης,

β) να επιβάλλουν ή να παρεμποδίζουν με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο την προσχώρηση εργαζομένων σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση,

γ) να απαιτούν από τους εργαζομένους δήλωση συμμετοχής, μη συμμετοχής ή αποχώρησης από συνδικαλιστική οργάνωση,

δ) να υποστηρίζουν ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση με οικονομικά ή με άλλα μέσα,

ε) να επεμβαίνουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση, στη λειτουργία και στη δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων,

στ) να μεταχειρίζονται με ευμένεια ή δυσμένεια τους εργαζομένους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση».

Η παραβίαση των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 επιφέρει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις (άρθρο 23 παρ.1 του ν.1264/1982).

Επιπλέον, οι εργαζόμενοι και οι συνδικαλιστικές τους οργανώσεις προστατεύονται κατά την άσκηση κάθε συνδικαλιστικού δικαιώματος και στον τόπο εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν.1264/1982.

β. Ως προς τις συλλογικές διαπραγματεύσεις:

Στη χώρα μας, οι εργασιακοί όροι (δηλαδή όροι αμοιβής και εργασίας) συνομολογούνται από τα συμβαλλόμενα μέρη (συνδικαλιστικές οργανώσεις, του κλάδου/του επαγγέλματος/της επιχείρησης, των εργαζομένων και των εργοδοτών) και καθορίζονται έπειτα από απευθείας μεταξύ τους διαπραγματεύσεις, με την υπογραφή των σχετικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας (Σ.Σ.Ε.). Σε περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων, τα μέρη μπορούν, υπό τους όρους του νόμου, να προσφύγουν στον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.) για υπηρεσίες μεσολάβησης/διαιτησίας. Σε περίπτωση έκδοσης Διαιτητικής Απόφασης (Δ.Α.) αυτή εξομοιώνεται και έχει την ίδια ισχύ με τις Σ.Σ.Ε (παρ. 6γ, άρθρο 15, ν. 1876/1990).

Αντικείμενο διαπραγμάτευσης (και άρα περιεχόμενο) της κάθε Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 1876/1990, είναι, μεταξύ άλλων, το ύψος του κατώτερου μισθού, τα διάφορα επιδόματα και το ωράριο εργασίας για τον κάθε κλάδο ή επιχείρηση ή ειδικότητα εργαζομένων που αφορά η κάθε Σ.Σ.Ε. Το όριο της διαπραγμάτευσης το καθορίζουν οι σχετικές κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις για τον κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο, που αποτελούν τα ελάχιστα όρια αμοιβής που μπορεί να συμφωνήσουν εργοδότες και εργαζόμενοι.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1876/1990, όπως ισχύει, οι Σ.Σ.Ε. και οι όμοιας έκτασης Δ.Α. του άρθρου 16 του ίδιου νόμου, δεσμεύουν τους εργαζόμενους και εργοδότες που είναι μέλη των συμβαλλομένων συνδικαλιστικών οργανώσεων του κλάδου ή του επαγγέλματος εντός του τοπικού, επαγγελματικού και χρονικού πεδίου τους ή των εν διενέξει αντίστοιχα, εκτός αν κηρυχθούν γενικώς υποχρεωτικές με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 1876/1990, όπως ισχύει.

Για τις περιπτώσεις εκείνες, που ο εργοδότης δεσμεύεται από επιχειρησιακή συλλογική ρύθμιση εργασίας, οι κανονιστικοί όροι της διέπουν όλους τους εργαζόμενους της επιχείρησης (άρθρο 8 §3 ν. 1876/1990 όπως ισχύει) και εφόσον η σχέση εργασίας ρυθμίζεται από περισσότερες ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις εργασίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί συρροής (άρθρο 10 ν. 1876/1990, όπως ισχύει).

Οι όροι ατομικών συμβάσεων εργασίας, που αποκλίνουν από τους κανονιστικούς όρους Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, είναι επικρατέστεροι, εφόσον παρέχουν μεγαλύτερη προστασία στους εργαζόμενους (άρθρο 7 §2 ν. 1876/1990).

8. Ως προς την προστασία των κοινωνικοασφαλιστικών παροχών.

Με την ψήφιση του ν. 4387/2016 (Α' 85) αναμορφώθηκε πλήρως το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας βασιζόμενου στις

γενικές αρχές της εξασφάλισης αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας με όρους ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης, αναδιανομής και αλληλεγγύης των γενεών με τη σύσταση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με τις διατάξεις του προαναφερόμενου νόμου θεσπίστηκε από 13.5.2016 νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ. Έτσι, από την ημερομηνία αυτή και εφεξής οι καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις υπολογίζονται με βάση τα άρθρα 7, 8 & 28 του ν.4387/2016, όπως ισχύουν. Εξάλλου, με τα άρθρα 14 και 33 του ίδιου νόμου, όπως ισχύουν και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες αριθ. πρ. οικ.26083/887/2016 (1605 Β') και Φ.11221/οικ.10772/382/9.3.2021 (1082 Β') υπουργικές αποφάσεις, επανυπολογίσθηκαν από 1.1.2019 οι καταβαλλόμενες ή καταβλητέες κατά την 12.5.2016 κύριες συντάξεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο αυτό, στο πλαίσιο εφαρμογής των ενιαίων κανόνων του e-ΕΦΚΑ (λήψη εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης) και την προστασία των συντάξεων αυτών, με την πρόβλεψη χορήγησης προσωπικής διαφοράς, στις περιπτώσεις που το καταβαλλόμενο ποσό συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προκύψει κατά το στάδιο της αναπροσαρμογής τους.

Ο νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων (εθνική και ανταποδοτική) καταλαμβάνει το σύνολο των συνταξιούχων του Εθνικού μας Φορέα, τόσο δηλαδή των συνταξιοδοτηθέντων πριν την 13η.5.2016 (παλαιοί συνταξιούχοι) όσο και εκείνων που συνταξιοδοτήθηκαν μετά από αυτήν, ενώ για λόγους προστασίας των συντάξεων υπάρχει πρόβλεψη για την διατήρηση προσωπικής διαφοράς τόσο για τους συνταξιοδοτηθέντες προ της 13.5.2016, όσο και για εκείνους που συνταξιοδοτήθηκαν μετά από αυτήν και κατ' έτος έως την 31.12.2018, για την ομαλή μετάβαση στο νέο σύστημα υπολογισμού των συντάξεων.

9. Όσον αφορά τη θέσπιση κατώτατης σύνταξης στα 650€.

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώθηκε με την ψήφιση του ν. 4387/2016 και ισχύει, δεν υφίσταται κατώτατο όριο σύνταξης στις συντάξεις λόγω γήρατος. Συγκεκριμένα, από 13.5.2016 με τη θέσπιση του νέου τρόπου υπολογισμού των συντάξεων, οι καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις από τον e-ΕΦΚΑ αποτελούνται από ένα μέρος εθνικής σύνταξης και ένα μέρος ανταποδοτικής σύνταξης.

Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης υπολογίζεται με βάση τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28 του ν.4387/2016, όπως ισχύουν, τον χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης του άρθρου 8 του ν.4387/2016, όπως ισχύει. Η εθνική σύνταξη αποτελεί μη ανταποδοτική παροχή, χρηματοδοτούμενη από τον κρατικό προϋπολογισμό, η οποία καταβάλλεται σε όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση, για την διασφάλιση επαρκούς αναπλήρωσης εισοδήματος για τους συνταξιούχους. Για την πρώτη εφαρμογή του ως άνω νόμου η εθνική σύνταξη προσδιορίστηκε στα 384 ευρώ και αναπροσαρμόζεται από 1.1.2023 και κατ' έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 14 του παραπάνω νόμου. Από 1.1.2023 το ποσό της εθνικής σύνταξης αυξάνεται κατά 7,75% και διαμορφώνεται σε τετρακόσια δεκατρία ευρώ και εβδομήντα έξι λεπτά (413,76 €), ενώ από την ίδια ημερομηνία (1.1.2023) αυξάνεται κατά το ίδιο ποσοστό και η καταβαλλόμενη κατά την 31.12.2022 ανταποδοτική σύνταξη.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η εθνική σύνταξη δεν αποτελεί κατώτατο όριο σύνταξης, καθώς καταβάλλεται μαζί με την ανταποδοτική σύνταξη και αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης κύριας σύνταξης. Σημειώνεται ακόμα ότι κατώτατο όριο υφίσταται μόνο για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου και λόγω αναπηρίας ή θανάτου που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.

10. Ως προς την επαναφορά της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης.

Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών ορίων και δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν βάση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, με την Υποπαρ. 4 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 προβλέφθηκε η κατάργηση από 1.1.2013 των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και του επιδόματος αδείας που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2592/1998 και του άρθρου Μόνου του ν.

3847/2010 για τους συνταξιούχους του Δημοσίου. Αντίστοιχα, με την παρ. 3 της Υποπαρ. 6 της παρ. 1Α του ίδιου άρθρου και νόμου, προβλέφθηκε η κατάργηση από την ως άνω ημερομηνία των επιδομάτων και δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη ή καταστατική διάταξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων και τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του ΟΓΑ, του ΝΑΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος.

Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 (Α' 73) προβλέφθηκε η χορήγηση 13^{ης} σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 και διαμορφώθηκε με το άρθρο 74 του ν. 4837/2021, *με τα οποία καταργήθηκε η χορήγηση της 13^{ης} σύνταξης* και προβλέφθηκε η εγγραφή από 1.1.2020 δαπάνης ύψους 0,5% του ΑΕΠ στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό, από την οποία καλύπτεται η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των αριθμ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και τυχόν πλεόνασμα μεταφέρεται στον ε-ΕΦΚΑ προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης. Σημειώνεται ότι η κατάργηση της χορήγησης της 13ης σύνταξης του άρθρου 120 του ν.4611/2019, *της οποίας το ετήσιο κόστος εκτιμήθηκε στο 0,5% του ΑΕΠ*, κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του κόστους νέων πολιτικών, όπως η άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, η αύξηση των κύριων συντάξεων λόγω των νέων αυξημένων ποσοστών αναπλήρωσης του ν. 4670/2016, καθώς και η χρηματοδότηση πολιτικών πρόνοιας, κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας.

Σημειώνεται ακόμη ότι για την ενίσχυση ειδικά των χαμηλοσυνταξιούχων, με το άρθρο 25 του ν. 4865/2021 και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 αυτού, χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε όσους κατά τον μήνα Νοέμβριο του 2021 ελάμβαναν οριστική ή προσωρινή κύρια σύνταξη ή προκαταβολή κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, ενώ με το άρθρο πεντηκοστό τρίτο του ν. 4917/2022 (67 Α), υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, χορηγήθηκε η καταβολή ανάλογης έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ευάλωτων συνταξιούχων για το Πάσχα του 2022.

Επίσης, με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4997/2022 (219 Α) και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 αυτού, προβλέφθηκε η χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ σε όσους κατά τον μήνα Νοέμβριο 2022 ελάμβαναν οριστική ή προσωρινή κύρια σύνταξη λόγω γήρατος ή αναπηρίας, προσυνταξιοδοτική παροχή, αναπηρικά επιδόματα που καταβάλλονται από τον ε-ΕΦΚΑ ή συνταξιοδοτικές παροχές της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016.

Τέλος, ως προς τα λοιπά θέματα που τίθενται στο σχετικό υπόμνημα του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Ρεθύμνου, αρμόδια να σας ενημερώσουν είναι τα Υπουργεία Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στα οποία κοινοποιείται το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ